

Ischomachos udvikler derpaa, at Ægteskabet for det første tjener til Slægtens Forplantelse og til at skaffe den enkelte en Støtte paa hans gamle Dage i Børnene; men desuden kræver Menneskenes Levevis en Samvirken af to forskellige Kræfter: en udadgaaende, der samler tilhuse, og en indadvendt, der holder Orden paa og vaager over det erhvervede og tager sig af Børnene. Den første Virksomhed ligger efter Naturens Anvisning særligt for Manden paa Grund af hans større aandelige og legemlige Kraft og Udholdenhed, den sidste for Kvinden med hendes større Æmhed for de spæde Børn og hendes ængstelige Omhyggelighed. Da Mand og Kvinde saaledes udfylde hinanden, er Ægteskabet en nødvendig Institution, begrundet i Naturen og helliget ved Skik og Brug. Han sammenligner Hustruens Virksomhed med Bidronningens og ender med at udkaste følgende idylliske Billede af den dygtige Husmoders Stilling i Huset.

Og det skønneste vil være, naar du viser dig dygtigere end jeg og gør mig til din Tjener, og naar du ikke behøver at være bange for, at du, naar du bliver ældre, skal blive mindre agtet i Huset, men kan føle dig forvisset om, at du, alt efter som du bliver ældre, vil være desto mere højagtet, jo dygtigere du viser dig som min Arbejdsfælle og Vogterske af Formuen for Børnene. Thi det skønnes og godes Væxt beror ikke paa Ungdom og Skønhed, men paa Dygtighed overfor Menneskelivets Opgaver.“

De senere græske Moralfilosofe gaar i samme Retning som Aristoteles, men bringer ingen ny Tanker ind i Behandlingen af Kvindespørgsmaalet.

„En Ting savner vi“, siger Forfatteren til Slutning, „ved alle disse græske Betragtninger over Ægteskabet: det erotiske Moment. Intet kan være endog en Mønsterægtemand som Ischomachos fjernere end en saadan „selvbenægtende“ Bøjen sig under Elskovens Majestæt som den, der udtaler sig i den smukke lille tyske Elskovsvis (fra 15. Aarh.)

Wo sollt' ich mich hinwenden,
liess' mich die Güte dein,
zeig' mir dasselbig' Ende,
so möcht' ich fröhlich sein,
und auch mit Muthe singen
zu Dienst und Liebe dir.